

DUNUNNA BENMAKAN KA A BEN

Adamadenŋa Lasabati ni a la wuriki Sariyalu ma

KALAMA DANTEELEI

Bani fabadenŋa tɔmasere le ye, hɔɔya ni telen ani jususuma di dunupa dɔ,

Bani adamaya lasabati lɔnbaliya ni a la gbɔyɛ le nanin benkanni di men ka mɔɔlu lamuriti, ka ke sababu di fana ka mɔɔlu kunna fulen, ka alu lɔ hɔɔya ɲinina ka alu bɔ misikinaya dɔ,

Bani adamaya lakanda ye wajibi le di, fo jamana ye ke jamana dafani le di sariya bolo ma, wole ye a kela mɔɔlu te muriti ka don jede makadan waa la,

Bani jamanalu la teeɓen ni alu la kaninteya ye fen ne di men kakan ka senbenteya,

Bani jamana mennu ye “ONU” dekuruba kɔɔ, wolu bara alu kan di ko alu di adamaden nakadan, ka a lawuriki ka ban ka cɛ ni muno lakana ko bɛɛ dɔ,

Bani alu bara alu kan di fana, ko alu di adamaya lafasa, ka adamaden la hɔɔya dafa sila bɛɛ kan,

Bani, bɛɛ benni miriya kelen ma, ka a lɔ adamaya lasabati ma, wo ye wajibi le di bɛɛ ɲɛ, walako miriya wo ye se lataamala sila bɛɛ kan, “ONU” gbaraba bara a kandi: ko adamaden lakanda sariya ɲin bara ke dunupa bɛɛ ye wajibi di, sa bɛɛ ye a to i hankili la, ka i tesidi, ka mɔɔlu karan a la, ka alu jodon a la, ka a latinma jamanala te.

Sariya 1

Adamadennu bɛɛ sɔdɔŋa kakan, hɔɔya dɔ, fabadenŋa dɔ ani sariya ta fan dɔ. Hankili ni sɔɔme ye alu bɛɛ ma, a kakan wo dɔ alu ye bakelenŋa sila lataaman alu ɲɔɔn tɛ.

Sariya 2 nan

Mɔɔ kelen kelenna bɛɛ ni adamaden lakadan sariya kakan, i keda mɔɔ suusu di, i sii te mafene nna, i fadikolo tɛ mafenenna, i kan tɛ mafenenna, i la dina tɛ mafenenna, i la jamana mara hankili tɛ mafenenna, i sɔdɔndiya tɛ mafenenna.

Ani fana jamanalu suuya tɛ danbɔla ka a ben sariya wolu ma, alu mara hankili keda a suusu di, alu ma ke jamanalu hɔɔyani di, alu keda mara suusu kɔɔ.

Sariya 3 nan

Adamaden kelen kelenna bɛɛ nii kakan ka lakanda, ka a la hɔɔya lakanda, ka a kun nakanda.

Sariya 4 nan

Mɔɔ si makan ka ke ɲɔn di, ka ke bolokɔɔ mɔɔ di, ɲɔŋa ni ɲɔnsan sila bɛɛ bara latɔn.

Sariya 5 nan

Jankankata suusu ma kan ka sii mɔɔ la min di se fɛ siila a la adamadenŋa la, ka a kunnaɲii.

Sariya 6 nan

Adamaden kelen kelenna bɛɛ la mɔɔya ka kan ka lɔn a ɲɛ sariya kunda bɛɛ la, a keda fanfan di.

Sariya 7 nan

Mɔɔ bɛɛ ka kan sariya ɲa kɔdɔ, a ka kan fanan bɛɛ ye maben ɲa kelen ma sariya bolo. Mɔɔ makan ka lafisaya mɔɔ di ka ben sariya ɲin lataamanŋa ma.

Sariya 8 nan

Mɔɔ bɛɛ di se i makasila i la jamana sariya bonnu la ni bila keda i la tɔɲɛli sila ma, ni wo tɛ sariya sila ma.

Sariya 9 nan

Mɔɔ si tɛ se minala ten, ka a don kaso la hamante ka gben a la jamana kɔɔ ni kun tɛ a la.

Sariya 10 nan

A wajibiyani, adamaden na ko ye ke ko hakika di, ka a lankenemaya kitibon na telen kɔɔma, ka a jo ni a jalaki danfaranbɔ.

Sariya 11 nan

Mɔɔ mɔɔ na a midada sika la sariya bolo ma, a ka kan ne ka jate folɔ ko a sɔn tɛ a dɔ, han kiti ye a jalaki lankenemaya.

Mɔɔ mɔɔ na a midada sariya kɔdɔ bolo ma, sariya kuda sila ma kan ka lɔ a ma. Ani fana a la midali fanka ma kan ka tanbi sariya kɔdɔ jate la.

Sariya 12 nan

Mɔɔ ma kan ka a bila a mɔɔ ɲɔɲ la kolu dɔ ten; ka bɔ a la denbaya kolu ma, a la gbundu seɓelu, ka wa sii a la lukɔɔ kolu la. A ma kan ka a dantipen, a ma kan ka a suma gbɔya. Sariya ka kan ka bɛɛ lakanda ko suu wolu ma.

Sariya 13 nan

Taa ni seyi dahani bɛɛ ye jamana kɔɔ. Jamana yɔɔɔ yɔɔɔ fana ka i diya, i dise i siila yen.

Mɔɔ kɛɛ di se ka bɔ jamana kɔɔ, a keda a fabada di, a keda jamana gbede di, ka ban ka a kɔseyi.

Sariya 14 nan

Dannatanbikolu kɔdɔ, bɛɛ di se i kun karifadiya ɲinina jamana gbede dɔ, i don ma kan ka jen a la.

Ni sariya lɔnin tɛ mɔɔ ma, mɔɔ men na a la jamana sariya tiɲenna ka a bori.

Sariya 15 nan

Mɔɔ bɛɛ ka kan ka ke jamana dɔ jamanaden di.

Mɔɔ si tɛ se ha jen a la jamana denŋa la, i don di se fanan jamana gbede denŋa sɔdɔnna.

Sariya 16 nan

Ni alu sii seda a ma, kamarennu ni den musolu di se fudula ɲɔɔn ma, siɲɔɔya tɛ a dɔ, dina ko tɛ a dɔ. Alu bɛɛ kakan sariya ɲa kɔdɔ ko bɛɛ dɔ, fudu bolo ma.

Fudu tɛ sidi alu tɛ fo alu fila bɛɛ ba ben a ma.

Denbaya le ye jama tɛfedɛn di. Wo dɔ, a kakan ka lakanda jamana bolo.

Sariya 17 nan

Mɔɔ mɔɔ, a keda a kelen na, a keda jama dɔ, a di se ka a ta sɔdɔn.

Mɔɔ si bolo fen ma kan ka mina a la fanka bolo ma.

Sariya 18 nan

Hankili lamiri, sɔɔme lamiri ani dina lawasanin bɛɛ ye. I di se ka i diyananta ta dinalu dɔ, ka a silalu lataama.

Sariya 19 nan

A lawasanin bee ye ka a miriya jida, fɔli dɔ, sebeli dɔ, ka hankili pinin fan bee, sila bee fe. Ko si ma kan ka ke mɔɔ la wo si dɔ.

Sariya 20 nan

A lawasani bee ye ba ɲɔɔn nadee, kuna dɔ, keweli dɔ men ni janfa sila te kelen di.

Mɔɔ te se karabala ka ladon dee dɔ, dee min man di a ɲe.

Sariya 21 nan

Jamanaden bee di se kɛla jamana kantii di, a yedekani walal a la mɔɔ suwandini.

Jamanaden bee kakan jamana baarakundalu dɔ bolo kelen ma.

Jamana kantiilu fanka siini jamana den na lannaya le ma; jamanadennu ye alu sawo yidala wote ni wote le, ka ala lannaya mɔɔlu suwandi telen ni sariya dɔ.

Sariya 22 nan

Jamana bee kakan ka jamanadennu lakanda ɲa kelen ma. Sɔdɔn sila fe, dariya sila fe, lɔnni sila fe, lakandali wo ye bola jamana boloko le dɔ ani a ye min sɔdonna ani jamana gbedelu la baaraɲɔɔya dɔ.

Sariya 23 nan

Bee kakan ka baara sɔdɔn, ka baara ke sɔɔɔya dɔ, baara men duman i ɲe; bee kakan ka latanka baaratannya ma jamana kɔɔ.

Baara mennu jate kakan, wolu kakan ka sara ɲa kelen ne ma a kebaalu ye.

Baara kakan ka sara sɔdɔn, sara men di baarala ni a la denbaya balo hali a ma dese.

Baaratallu la ɲɔɔn nakafo dahani alu ye, alu la munanfan makadan sila fe.

Sariya 24 nan

ɲɔɔɲɔnni ni panate wajibiyani baarala bee ye, men ni sara tee te kelen di.

Sariya 25 nan

Se wajibiyani bee ye, se men di ani a la denbaya daha, ka alu kisi kɔnkɔn ma, ka alu dafiyabo, ka lau jiya, ka alu dandan ani ka alu musakalu ɲa. Ni jankaro ni baaratannya ani misikinaya latee suusu seda i ma, i kakan ka makadan.

Denbatii ni a den kakan ka mademen; den sɔdɔnda fudu dɔ, a ma sɔdɔn fudu dɔ, a bee kakan.

Sariya 26 nan

Kakan wajibiyani bee ye, a don ma kan ka sara katere karan saara fɔlɔ ni a filanan ma. Karan saara fɔlɔ ye wajibi le di bee ye. Baara makaran ka kan ka aalawanka. Bee ka kan ka karan saara naaninan masɔdɔn tee sidi bolo le ma.

Karan ka kan ka mɔɔ llawanka, ha a la mɔɔya lasabati, ka a la hɔɔɔya lawasa. A kakan ka ke sababu di ka ɲɔɔn nagboyane boloka, ka hina ni teriɲɔɔya ladon dunupa dɔ, siyalu te, dinalu te, ka "ONU" deekuruba mademen ben nadonna dunupa kɔɔ.

A dahani denbatiilu ye ka alu den bila karan na, karan men duman alu ye.

Sariya 27 nan

A wajibiyani bee ye ka tere i la jamana lɔnniko bee dɔ han ka a tɔɔ sɔdɔn.

Bee la baara tɔɔ kakan ka lakanda, a keda sebe di, a keda lɔnni suusu di.

Sariya 28 nan

A dahani jamana bee ye ka bɔ sila di, sila men di sariya pinnu lakanda ka ke kunnafulen di adamadennu ma.

Sariya 29 nan

Bolo kayinin kelen te bere ta, wo dɔ, bee kakan ka kolo i la jama.

Jamana dafani dɔ, ebee kakan ka to sariya le kɔ walako i kana bila dolu tɔɲe dɔ.

Sariya pinnu kakan ka lataaman "ONU" deekuruba la miriya le kan. A makan ka llataaman miriya gbede kan.

Sariya 30 nan

Dalilu si te mɔɔ bolo, a te jamana bolo, ka bɔ sila di, sila men di sariyaba pinnu tipen.